

Rösten som hela världen väntade på

Berättelse

Det var den 21 februari 1930. Greta Garbo var 24 år och redan en av världens största filmstjärnor. Men det fanns en sak som ingen visste: hur lät hennes röst? Alla hennes tidigare filmer var stumfilmer, alltså filmer utan ljud. Publiken hade aldrig hört henne tala på film.

Nu kom en ny film. Den hette "Anna Christie" och var gjord av filmbolaget MGM i Hollywood. Det här var Gretas första film med ljud. På affischerna stod det bara två ord: "Garbo talks!", som betyder "Garbo talar!". Reklamen var en stor händelse, och hela världen var nyfiken.

Många var också oroliga. Skulle hennes röst passa hennes vackra ansikte? Skulle hennes svenska brytning förstöra allt? Greta själv var nervös innan inspelningen. Men hon hade tur, eftersom hennes roll, Anna, också var en svensk-amerikansk kvinna. Brytningen passade alltså perfekt.

I filmen spelade Greta en trött kvinna. Ungefär sexton minuter in i filmen kom Anna in i en bar nere vid hamnen. Hon gick fram till mannen bakom disken och sa sin första replik: "Ge mig en whisky, och var inte snål, vännen." Det var första gången publiken hörde Greta Garbos röst på film.

Rösten var djup, mörk och mjuk. I biograferna blev folk förvånade och glada. En kritiker kallade det "rösten som skakade världen". Filmen blev den mest sedda filmen i hela USA år 1930, och Greta fick senare en nominering till en Oscar för rollen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en filmstjärna	en mycket känd skådespelare
en stumfilm	en gammal film utan ljud
en publik	de människor som ser på något
ett filmbolag	ett företag som gör filmer
en affisch	ett stort papper med reklam
en brytning	när man hör att någon kommer från ett annat land
en inspelning	när man gör en film
en hamn	platsen där båtar lägger till
en disk	bordet i en bar eller affär
en replik	det en skådespelare säger
snål	som inte gärna ger bort pengar eller saker
en kritiker	en person som tycker till om filmer

Läsförståelsefrågor

1. Vad var nytt med filmen "Anna Christie"?
 1. Den var i färg
 2. Den hade ljud, så man kunde höra Garbo tala
 3. Den var inspelad i Sverige
2. Vad betyder slagordet "Garbo talks!"?
 1. Garbo talar
 2. Garbo skriver
 3. Garbo reser
3. Varför passade Gretas svenska brytning så bra i filmen?
 1. Filmen spelades in i Stockholm
 2. Rollen Anna var också en svensk-amerikansk kvinna
 3. Alla skådespelare i filmen var svenska
4. Var sa Greta sin första replik?
 1. i en bar nere vid hamnen
 2. på en båt
 3. i ett hus på landet
5. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Greta var nervös innan inspelningen.
 2. "Anna Christie" var Gretas sista film.
 3. Filmen blev den mest sedda filmen i USA år 1930.
6. Varför var många oroliga innan filmen kom? (öppen fråga)
7. Varför tror du att MGM skrev bara "Garbo talks!" på affischerna och inte mer? (inferens)

Facit

1. Den hade ljud, så man kunde höra Garbo tala
1. Garbo talar
1. Rollen Anna var också en svensk-amerikansk kvinna
1. i en bar nere vid hamnen
1. ja b) nej (det var hennes första film med ljud) c) ja
- Exempel på svar: De visste inte hur hennes röst lät. De var rädda att rösten eller den svenska brytningen inte skulle passa hennes vackra ansikte.
- Exempel på svar: De korta orden gjorde folk nyfikna. Alla ville veta hur hon lät, så ett enkelt och starkt slagord räckte för att locka publiken.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten är skriven i preteritum och kompletterar porträttet genom att zooma in på själva ögonblicket. Öva preteritum (var, kom, gick, sa, blev) och bisatser med eftersom/att. Tema: en stor förändring i ett yrke (från stumfilm till ljudfilm). Fråga 6 och 7 tränar slutledning.

Diskussionsfrågor

- Hur känns det att tala inför andra på ett nytt språk? Berätta.
- Greta hade en brytning, men den passade rollen. Är brytning något negativt eller bara en del av hur man låter? Vad tycker du?
- Varför tror du att människor var så nyfikna på just hennes röst?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då du var nervös innan något viktigt. Hur gick det sedan?

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Greta Garbo (engelska) – https://en.wikipedia.org/wiki/Greta_Garbo
- Encyclopædia Britannica: Greta Garbo – <https://www.britannica.com/biography/Greta-Garbo>
- Biography.com: Greta Garbo – <https://www.biography.com/actors/greta-garbo>
- Encyclopedia.com: Garbo, Greta (1905–1990)
- Wikimedia Commons: File:Greta Garbo portrait.JPG

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Greta Lovisa Gustafsson föddes 18 september 1905 i Stockholm (Södermalm) och dog 15 april 1990 i New York (av lunginflammation och njursvikt). Hon växte upp i fattigdom; pappan dog 1920. Regissören Mauritz Stiller gav henne namnet Garbo och rollen i "Gösta Berlings saga" (1924). Hon kom till Hollywood och MGM 1925. Kända filmer: "Flesh and the Devil" (1926), "Anna Christie" (1930, marknadsförd med "Garbo talks!"), "Grand Hotel" (1932), "Anna Karenina" (1935), "Camille/Damen med kameliorna" (1936) och komedin "Ninotchka" (1939, "Garbo laughs!"). Hennes sista film var "Two-Faced Woman" (1941), varefter hon drog sig tillbaka. Hon gifte sig aldrig, levde mycket tillbakadraget och fick en heders-Oscar 1954. Citatet "I want to be alone" förknippas starkt med henne (hon hävdade själv att hon sagt "I want to be let alone"). Bildlicens: Public Domain.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.